

Irina IONESCU

În bună tradiție

Stagiunea 2000 a teatrului londonez Shakespeare's Globe și-a propus să demonstreze rolul cathartic al teatrului în societate. Programul a cuprins, astfel, spectacolele: *Furtuna* (cu Vanessa Redgrave în rolul Prospero), *Hamlet*, *The Two Nobel Kinsmen* de Shakespeare, ultima în colaborare cu John Fletcher, precum și *The Antipodes Or The World Upside Down*, o piesă despre puterea imaginației de Richard Brome (servitorul lui Ben Jonson).

The Two Nobel Kinsmen se pare că a fost jucată pentru prima oară între 1613 (februarie) și 1614 (octombrie). Ca sursă de inspirație, specialiștii indică o legendă grecească adoptată de latini, preluată de italieni și prelucrată de Chaucer sub titlul *The Knight's Tale*. Conținând, probabil, ultimele cuvinte scrise de Shakespeare, piesa prezintă trecerea de la prietenie la rivalitate a nobililor tebani Palamon și Arcite, în lupta lor pentru dragostea Emiliei, cumnata regelui atenian Theseus, în captivitatea căruia erau. Jurând inițial că vor fi fericiți atâta timp cât se vor afla împreună, ei ajung să ridice armele unul împotriva celuilalt. În timp ce Arcite se roagă zeului Marte, pentru a câștiga lupta și implicit mâna Emiliei, Palamon cere ajutorul zeiței Venus. Alegerile lor, dictate direct de motivele pentru care se aflau în conflict – putere, respectiv iubire necondiționată –, determină și finalul piesei, deși el nu coincide exact cu încheierea luptei propriu-zise dintre cei doi. Un episod impresionant este dat de dragostea pătimașă, soră cu nebunia de care suferă pentru Palamon fiica

temnicherului de la curtea lui Theseus. Ea nu poate fi convinsă să se căsătorească cu logodnicul ei oficial, decât după ce acesta pretinde că este chiar nobilul cu pricina, comportându-se ca atare. Păcăleala face să nu lipsească astfel nici situațiile/replicile comice, deși ele sunt puternic estompate/alterate de fondul tragic al poveștii. Piesa a fost jucată de membrii Companiei Roșii (trupa teatrului Shakespeare's Globe se formează în fiecare primăvară, fiind împărțită în două companii: Albă și Roșie), actori și actrițe (!) deopotrivă, în buna tradiție a teatrului shakespearian, a „teatrului vorbit“, a „teatrului de sunet“, cu povești bine scrise, care trebuie auzit și nu neapărat văzut. Un teatru în care imaginile nu au nici un fel de importanță, fiind obstrucționate de chiar arhitectura spațiului de joc, ce favorizează dispersia sunetului, blocând – uneori – din cauza stâlpilor de susținere, câmpul vizual al spectatorilor. În *The Two Nobel Kinsmen*, decorul nu și-a avut astfel rostul, punându-se accent doar pe prezența actorilor, pe rostirea clară a textului și pe acompaniamentul muzical. Din distribuție i-am remarcat pe Jasper Britton (Palamon) și pe Kate Fleetwood (fata temnicherului) pentru jocul gradat al pasiunii, pentru devoțiunea fanatică ce le-au caracterizat personajele. Dincolo de orice comentariu, însă, reprezentațiile de la Shakespeare's Globe sunt veritabile lecții de istorie și practică teatrală, forma lor de prezentare stârnind, din plin, curiozitatea turiștilor. Încasările sunt și ele substanțiale.